

ПРОЕКТ «ЗОЛОТИЙ ПЕРЕТИН» – НЕЙТРАЛІЗАЦІЯ ЗАГРОЗ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ ТА НАЦІОНАЛЬНИМ ІНТЕРЕСАМ УКРАЇНИ

Коломієць Ю. Ю.

Метою статті є пропозиція стратегії розвитку України у напрямку забезпечення національної безпеки та національних інтересів України. Досліджено роль українського народу в історії людства. Проведено аналіз основоположних ідей розвитку України. Зроблено наукове припущення про те, що подальший розвиток України має відбуватися згідно із проектом «Золотий перетин», метою якого є досягнення золотой, або, як її ще називають, божественної пропорції, яка відповідала б законам Природи. Завданням цього проекту є нейтралізації загроз національній безпеці та національним інтересам України. Принципами цього проекту мають стати: мир і дружня співпраця заради миру; правда та істина; національна злагода і партнерство; людяність та співчуття; гармонійне співіснування людини та Природи, людини та суспільства, людини та держави.

Автор зазначає, що одних тільки реформ та щирого прагнення до перемоги України недостатньо. Їй потрібна ідеологія, здатна освятити собою увесь світ. Назва цієї ідеології – «людяність». Ідеологія людяності має ґрунтуватися на таких принципах: об'єднання людей через духовність, чистоту помислів і почувань; співпереживання відносно істот свого та інших видів; ставлення до будь-якої людини як до унікальної особистості, яка має право на творчу самореалізацію та полегшення страждань, пов'язаних із колізіями «людина – природа», «людина – суспільство», «людина – держава»; повага до людей, вболівання за їхнє здоров'я і добробут, щире прагнення допомогти у скрутних ситуаціях; популяризація внутрішньої краси людини через науку та мистецтво, освіту та виховання; наявність свободи вибору у людини; цифрові технології використовуються як інструмент для встановлення істини, перемоги добра та справедливості, підвищення розумності людини, полегшення процесу її духовного розвитку та створення гармонійних стосунків з оточенням.

Ключові слова: євроінтеграція, відновлення України, національна безпека, національні інтереси України, російсько-українська війна.

Kolomiets Yu. Yu. Project “Golden Section” – neutralization of threats to national security and national interests of Ukraine

The aim of the article is to propose a strategy for the development of Ukraine in the direction of ensuring national security and interests of Ukraine. The role of the Ukrainian people in the history of mankind has been studied. The analysis of fundamental ideas of development of Ukraine is carried out. A scientific assumption has been made that the further development of Ukraine should take place according to the Golden Section project, the purpose of which is to achieve the golden or, as it is also called, the divine proportion, corresponding to the laws of Nature. The objective of this project is to neutralize threats to national security and national interests of Ukraine. The principles of this project should be: peace and friendly cooperation for the sake of peace; truth and truth; national consensus and partnership; humanity and compassion; harmonious coexistence of man and Nature, man and society, man and the state.

The author notes that reforms alone and a sincere desire for Ukraine's victory are not enough. She needs an ideology capable of sanctifying the whole world. The name of this ideology is 'humanity'. The ideology of humanity should be based on the following principles: uniting people through spirituality, purity of thoughts and feelings; empathy for creatures of one's own and other species; attitude to any person as a unique person who has the right to creative self-realization and alleviation of suffering associated with collisions of man – nature, man – society, man – state; respect for people, concern for their health and well-being, a sincere desire to help in difficult situations; popularization of the inner beauty of a person through science and art, education and upbringing; the freedom of choice in a person; digital technologies are used as a tool to establish the truth, the victory of goodness and justice, increase the rationality of a person, facilitate the process of his spiritual development and create harmonious relationships with people around him.

Key words: European integration, restoration of Ukraine, national security, national interests of Ukraine, Russian-Ukrainian war.

Постановка проблеми та її актуальність. Україна, маючи давню історію, багату природу та колоритну культуру, знову опинилася під загрозою знищення. Сталося це через порушення принципу балансу (гармонії). У нашій сучасній дійсності надмірні відхилення, що виходять за межі гармонійного співіснування людини та Природи, людини та суспільства, людини та держави, переважають практично у всьому. Тому немає нічого дивного в тому, що людство у XXI ст. балансує на межі самознищення. Події, що відбуваються в Україні, свідчать про те, що саме українці мають врятувати людство, стати гарантією миру та знайти шлях до відродження людяності, яка під впливом нанотехнологій поступово вмирає, залишаючи про себе згадку лише у творах науки та мистецтва.

Про особливу роль українців в історії людства понад сто років тому писав М. Грушевський: «Найкращі сини нашого народу, цвіт і надія його, покладали голови й покладатимуть їх іще, для того, щоб дати щось дійсно цінне своєму народові – і в нім людству взагалі» [1, с. 249]. Він був упевнений, що великі завдання і досягнення стали для нас можливі, що ми можемо творити не тільки вільну й незалежну Україну, а й *Україну Велику*. Велику не територією чи багатством, чи пануванням над іншими, а велику соціально-моральними вартостями, культурно-інтелектуальною, економічною й мілітарною силою здатною забезпечити морально-соціальний розвиток людства.

Михайло Грушевський намагався розробити стратегію розвитку Нової України, завдяки якій Україна мала стати *Великою*. Більшовицький режим позбавив його можливості реалізувати задумане, але ключові ідеї залишилися і вони чекають армію спеціалістів, котрі підняли б переліг, запущений попередніми століттями, і врятували б його від руйнівної агресивної політики російського уряду.

Мета статті – запропонувати стратегію розвитку України у напрямку забезпечення національної безпеки та національних інтересів України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Українські мислителі-націоналісти (Д. Донцов, Е. Маланюк, Ю. Липа та ін.) неодноразово звертали увагу на те, що Україна впродовж тисячоліть, перебуваючи на перехресті часових і географічних шляхів між Сходом і Заходом, Північчю та Півднем, зазнала різних, взаємозалежних впливів. Попри це, в Україні ніколи не доходило до якихось непорозумінь, настороженості між православними та католиками, між місцевими жителями та переселенцями. Люди різних національностей (народ-

ностей) співжили в Україні одночасно і досить гармонійно, хоч і своєрідно, до тих пір поки не виявляли жорстокість і насильство до українців [2, с. 31]. На підставі цього можна зробити наукове припущення, що подальший розвиток України має відбуватися згідно із проектом «Золотий перетин», метою якого є досягнення золотої, або, як її ще називають, божественної пропорції, яка відповідала б законам Природи.

Виклад основного матеріалу. У Природи немає чітких меж. Усі переходи поступові, майже непомітні, але насправді дуже суттєві. Візьмемо за приклад Східну та Західну Європу. До початку активного впровадження ідей глобалізації, люди чітко розуміли, в чому полягає різниця між «Сходом» та «Заходом». Дуже точного з цього приводу висловлювався Дмитро Донцов: «Їх ділив великий, здвигнутий віками, здавалося не проломний мур. По одній стороні був неясний, хоч може і цікавий світ хаосу, друга сторона – представлялася – у своїх викінчених формах вершком всього, що дала світові людська думка і праця, свідома свого історичного післанництва, осяяна блиском великих історичних традицій, замкнена у своїм – від занепаду Риму нетямущим собі рівного універсалізму, горда на ту принаду, що відходила від самого її імені – «Європа» – як проміння від сонця – до найдальших закутків чужих континентів. Для неї, для цієї Європи цілий світ і всі його землі – був одною планетною системою, а її центром, її сонцем – вона!» [3, с. 71]. Під впливом високої європейської культури в Росії у 1840-1860 роках з'явилася і деякий час існувала ліберальна ідейна течія – західники, які виступали за визнання необхідності розвитку Росії західноєвропейським шляхом. У ті ж самі роки в Росії зародилося слов'янофільство – ідеологічна підтечія російського націоналізму. Слов'янофіли були прихильниками державного і національного централізму в Російській імперії.

Ліберальні ідеї для Російської імперії виявилися руйнівними. «Із культурного хаосу на східній Європі, – на думку Д. Донцова, – готові були викристалізувати свої центри нових, ще незаних систем, котрі не лише рекламували для себе повну рівновартість з іншими, але й старалися розвинути атракційну силу геть поза границями російського світу» [3, с. 71]. Росії це не сподобалося, адже тільки вона має бути центром культурного життя в Східній Європі! Росія зрозуміла, що вже не хоче бути втягнутою в європейську планетарну систему. На жаль, кожного разу, коли вона це розуміє, у світі відбуваються жажливі речі

(червоний терор, пролетарський інтернаціоналізм та русифікація).

Ліберальні ідеї, які почали набувати все більшої популярності в Росії наприкінці ХХ століття, призвели до розпаду Радянського Союзу. Спочатку все було добре. Росія, як і інші колишні радянські республіки, які отримали незалежність, взяла курс на впровадження демократичних принципів та ринкової економіки в соціальне, економічне та політичне життя держави. Незабаром Росія зрозуміла, що таке життя не для неї. Бувши державою-терористом, вона не може жити без того, щоб когось не залякувати, не захоплювати, не самореалізовуватися коштом інших.

У 1995 році член редколегії журналу «Українські проблеми» Михайло Ратушний відвідав Чеченську республіку Ічкерія, в самому розпалі бойових дій нової російсько-кавказької війни. На питання: Які висновки від чеченської війни має зробити для себе Україна? Михайло Ратушний відповів: «По-перше, сьогодні Чечня, завтра – Україна. По-друге, рахуються лише з сильними, і Україна має заявляти свою силу. Необхідно припинити ядерне роззброєння перед обличчям сусіда-дикуна. Також потрібно визнати незалежність Чечні й не підписувати з Росією жодних договорів, поки вона не зробить того ж. І, нарешті, по-третє, знайшов наочне підтвердження давній постулат ОУН: меншість перемагає більшість, коли вона згуртована і свідомо своєї мети» [4, с. 4].

Висновки Михайло Ратушного не були враховані. На перший погляд здається, що пізно що-небудь виправляти, але це хибність. Останній висновок, який стосується постулату ОУН, буде актуальним завжди. Перший та другий потребують коригування з урахуванням подій, що зараз відбуваються в Україні: по-перше, сьогодні Україна, завтра – Молдова та країни ЄС; по-друге, сила України в любові до Батьківщини, людяності та прагненні до свободи. Україні не потрібно змагатися із Росією в якості та кількості озброєння. Їй потрібно назавжди позбавити Росію можливості робити з неї ворога, тому Україна має заявити на увесь світ, що вона мирна держава, яка ніколи ні на кого не нападала і нападати не збирається. На території України бажано було б розмістити штаб-квартири ООН та інших міжнародних організацій, які відстоюють загальновизнані права, свободи та інтереси людини та громадянина. Можливо, доцільно було б створити музей ООН «Жахливі війни у ХХІ столітті», розмістивши там не тільки експонаті з русько-української війни, а й інших війн, наприклад, російсько-чеченської

війни. У 1995 році вийшла друком книга Саїд-Хасана Абуमुслімова «Геноцид продовжується», яка є ще одним підтвердженням того, що російський колоніалізм – найстрашніший колоніалізм у світі [5, с. 4-6].

Росія завжди буде претендувати на Україну, тому членство в НАТО або ЄС буде компрометувати Україну. Автоматично російська панівна еліта буде переносити на Україну усе те, що росіяни ненавидять в американцях та європейцях, перетворюючи її таким чином на жертву, яка збилася з праведного шляху, тому що не змогла протистояти спокусам США та Західної Європи.

Деякі науковці та так звані пророки роблять припущення, що русько-українська війна ослабить Росію і вона розпадеться не декілька невеликих держав. За допомогою метафізики можна зробити інше припущення: по-перше, російсько-українська війна дійсно ослаблює Росію, тому в держав, які втратили свої території або свою незалежність після 1991 року, з'явиться можливість відновити соціальну справедливість, уявлення про яку створені на рівні міжнародного права; по-друге, навіть якщо Росія розпадеться на десятки маленьких держав, через деякий час вони знову об'єднаються, адже Росія існує у світі для балансу, як повна протилежність ліберальних поглядів Західної Європи та США. Між Сходом і Заходом Європи завжди буде прірва. Росіянам подобається бути рабами, сліпо вірити своїм вождям, робити з них ідолів, а потім звинувачувати їх у всіх своїх бідах. Такий спосіб життя знімає з них відповідальність за те, що відбувається. Набагато легше жити, коли хтось інший приймає за тебе важливі рішення.

Сила Природи у сучасному світі недооцінюється, але насправді вона безмежна. Зовнішній вигляд, темперамент, образ життя людей безпосередньо пов'язані із кліматичними умовами та природним ландшафтом, що їх оточує. Клімат в Росії майже повсюдно континентальний, з холодною зимою при тривалому сніговому покриві. За такого клімату треба мати міцне здоров'я, бути витривалим і терплячим. Холодний клімат знижує працездатність і культивує лінощі. Величезну територію РФ складають: посушливі степи, болота, арктична тундра, тайга, а на 60% простягається вічна мерзлота. Її природний ландшафт обумовлює консервативність та схильність до саморуйнування у росіян.

Російський світ є вбивчою ідеологією Росії проти Західної Європи й США. На міжнародному рівні Росія створила для себе образ рятівниці світу від фашизму, але насправді цей образ завжди був

красивим фасадом, під яким ховалися шахрайсько-бандитські методи управління та російський шовінізм. Німеччина з її працездатним, педантичним, енергійним, культурним народом була приречена у своєму бажанні прищепити Росію до себе. Західна Європа має триматися як надалі від Росії. Посередником (медіатором) між ними може бути лише Україна, що правда не з тим урядом РФ, який оголосив спеціальну військову операцію з метою денацифікації та демілітаризації України. Усіх причетних до вчинення на території України злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку необхідно притягнути до міжнародної кримінальної відповідальності, щоб увесь світ зрозумів, що норми міжнародного права, а також підписані міжнародні конвенції та угоди – це не просто декларативні принципи, що мають рекомендаційний характер, а правила поведінки, обов'язкові до виконання, за порушення яких невідворотно настає відповідальність.

Після закінчення російсько-української війни треба буде налагоджувати дипломатичні відносини з новим урядом РФ. Робити це потрібно дуже обережно, передбачаючи можливий розвиток подій. З метою нейтралізації загроз національній безпеці та національним інтересам України необхідно впровадити такі ідеї: по-перше, кількість росіян, що мешкають на території України, значно перебільшена російськими пропагандистами; по-друге, в Україні створені умови для вільного розвитку представників усіх національних меншин, в тому числі росіян. Серед громадян України є як українськомовні, так і російськомовні українці. Історично так склалося, що в Україні є багатонаціональні райони, де мешкають представники багатьох національностей (українці, молдовани, болгар, гагаузи та ін.), всередині своєї діаспори вони розмовляють на своїй національній мові, з представниками інших національностей вони розмовляють російською мовою, адже російська мова є однією з мов міжнародного спілкування. Україна толерантно ставиться до людей різних національностей, тому в усьому світі мають знати, що на території України створені правові гарантії захисту прав, свобод та інтересів національних меншин.

Україна має бути завжди готова до агресії з боку РФ, навіть тоді, коли буде підписаний мирний договір. Людям, котрі щиро вірять у те, що справедливість може бути з «кулаками», нічого не варто напасти знову. Кордони з РФ мають бути надійно захищені. З метою підтримання ідеї про те, що Україна мирна держава з давньою історією та культурою, яка готова до бою у разі виникнення

загроз її суверенітету, незалежності та територіальної цілісності, у складі ЗСУ потрібно створити козацькі підрозділи. Вдовж українських кордонів з РФ необхідно створити козацькі поселення з особливим способом життя, так щоб вони стали взірцем пошани традицій українського козацтва. Для того, щоб українські козаки поєднували військову службу із мирним життям, бійцям, які стали героями України, доцільно було б роздати безкоштовно або на пільгових умовах земельні ділянки. Відродження військової слави, честі та гідності українських козаків підвищить авторитет України, зробить її більш привабливою для туристів, які цікавляться давніми традиціями. Колись українські козаки володіли такими видами бойового мистецтва, які нічим не поступалися кунг-фу/кунфу. Українцям є що показати та чим пишатися. За деякими даними, в Україні за останні роки незалежності нараховувалося приблизно 1500 козацьких організацій, кількість членів яких становить сотні тисяч. Отже, для реалізації цієї ідеї в Україні уже створені певні передумови та є люди, які зацікавлені в її реалізації.

Михайло Грушевський вірив, що українське життя зможе «знайти себе». Для цього потрібно було вияснити свої засоби, завдання й потреби та тим часом не спішити замикатись в який-небудь один круг зв'язків, відносин і впливів, а брати як можна ширше, широко одвертою рукою все, що може бути корисним для нього. Брати й у сфері старих зв'язків з Росією, і нових зв'язків з Західною Європою, і поза ними. Настав час для реалізації задуманого! Шлях до щасливого життя українців лежить через готовність українського народу послужити загальному ділу людства! Одних тільки реформ та щирого прагнення до перемоги України недостатньо. Їй потрібна ідеологія, здатна освятити собою увесь світ. Назва цієї ідеології – «людяність». Людяність і гуманізм не тотожні поняття.

Гуманістичні ідеї як система поглядів зародилися в XIV-XV століттях, значне поширення і розвиток отримали в епоху Відродження і буржуазних революцій XVII – початку XIX століття, в боротьбі прогресивних сил проти феодално-станового гноблення і духовної диктатури церкви. Можливо, тому гуманізм не теїстичний і не приймає «надприродне» бачення світу. Гуманізм утверджує цінність людини як особистості, її право на свободу, щастя, розвиток, прояв своїх здібностей. Ця красива ідея привела до того, що людина зайняла місце Бога. У період науково-технічного прогресу вона оголосила себе Вищим Розумом, тим самим

збільшила силу своєї влади шляхом приниження значущості всього іншого, що існує на нашій планеті й у Всесвіті. Людина, що володіє релігійним світоглядом, живе, усвідомлюючи свою гріховну природу, і прагне до Бога через чесноту і покаяння. Людина, вихована згідно з принципами гуманізму, усвідомлює свою цінність з моменту народження до самої смерті. При цьому їй нікому нічого не треба доводити, вона нікому нічого не винна, вона цінна сама по собі. Але попри велич і цінність, людина перебуває в дисбалансі як з навколишнім світом, так і з самою собою [6, с. 323].

Перед обличчям смерті згадуються ідеї, які були висловлені багато років, але не були реалізовані та чекали свого часу, адже словам з гімну України «України слава стане поміж народами» судилося стати правдою. Людність – ідеологія, яку наша країна має принести всьому світові. Ця ідеологія має ґрунтуватися на таких принципах:

1) об'єднання людей через духовність, чистоту помислів і почувань (під час війни з Росією Україні вдалося об'єднати багато країн заради захисту загальнолюдських цінностей, визначених міжнародними організаціями після закінчення другої світової війни);

2) співпереживання відносно істот свого та інших видів (російсько-українська війна показала, що світ готовий допомагати тим, чий права були несправедливо порушені, водночас українці довели, що готові рятувати не тільки людей, але й тварин, птиць та навколишнє природне середовище);

3) ставлення до будь-якої людини як до унікальної особистості, яка має право на творчу самореалізацію та полегшення страждань, пов'язаних із колізіями «людина – природа», «людина – суспільство», «людина – держава» (громадяни України беруть активну участь в обговоренні важливих соціально-політичних питань, готові до співпраці заради створення гармонійних стосунків між людиною та природою, людиною та суспільством, людиною та державою);

4) повага до людей, вболівання за їхнє здоров'я і добробут, щире прагнення допомогти у скрутних ситуаціях (Україна намагається рахуватися з правами усіх, навіть тих, хто складає невелику групу населення);

5) популяризація внутрішньої краси людини через науку та мистецтво, освіту та виховання (внутрішня краса українців добре відображується у творчості, до якої спонукають почуття викликані насильницькими діями РФ);

6) наявність свободи вибору у людини (свобода вибору означає здатність людини бути відпо-

відальною, в умовах воєнного стану ця здатність має особливе значення);

7) цифрові технології використовуються як інструмент для встановлення істини, перемоги добра та справедливості, підвищення розумності людини, полегшення процесу її духовного розвитку та створення гармонійних стосунків з оточенням.

Ідеологія людяності покликана створити картину світу, яка містить людину, покликану усвідомити свою роль і відповідальність у «співтворчості» з природою, необхідність підкорятися законам коеволюції з нею, але для цього їй необхідно краще зрозуміти й світ, і себе, свій природний і соціальний генезис, закони мислення; відрефлексувати, як вона розуміє і моделює реальність. Як зазначає О.А. Івакін, єдина можливість знайти сенс в існуванні людини – це довести, як запропонував нам Бенедикт Спіноза, що мислення і матерія однаково і нерозривно притаманні Природі. Все у світі розвивається в напрямку: «Неживе-Живе-Мисляче» [7, с. 286]. Немисляче Буття не здатне керувати мислячим. У російсько-українській війні переможе той, у кого буде найсильніша ідеологія. Враховуючи те, що «російський світ» ґрунтується на утопічних ідеях, а сенс існування людства – духовне збагачення, ідеологія людяності здається більш життєздатною.

Висновки. Метою проекту «Золотий перетин» є досягнення золотої, або, як її ще називають, божественної пропорції, яка відповідала б законам Природи. Завданням цього проекту є нейтралізація загроз національній безпеці та національним інтересам України. Принципами цього проекту мають стати: мир і дружня співпраця заради миру; правда та істина; національна злагода і партнерство; людяність та співчуття; гармонійне співіснування людини та Природи, людини та суспільства, людини та держави.

Проект «Золотий перетин» є лише науковим припущенням про те, як могло б бути у нас в Україні якби ми обрали запропонований шлях. Проект потребує серйозного обговорення та доопрацювання, кожна дії та (або) бездія, а також їх наслідки мають бути продумані, адже наші помилки можуть коштувати дорого не тільки нам, але й усьому світові, занадто небезпечний ворог претендує на наш суверенітет, незалежність та територіальну цілісність.

Література

1. Грушевський М. Твори у 50 томах. Том 4. Книга 1. Серія «Суспільно-політичні твори (доба Української Центральної Ради березень 1917 – кві-

тень 1918). Львів: Видавництво «Світ», 2007. URL: <http://svit.gov.ua/>.

2. Хорват Б. Дух католицизму. *Українські проблеми*. Київ, 1995, № 1. С. 31-34.

3. Донцов Д. Культура розкладу. *Українські проблеми*. Київ, 1995, № 1. С. 71-80.

4. Ратушний М. За вашу і нашу свободу. *Українські проблеми*. Київ, 1995, № 1. С. 3-4.

5. Ратушний М. Передмова до книжки Саїд-Хасана Абумуслімова «Геноцид продовжається». *Українські проблеми*. Київ, 1995, № 1. С. 4-6.

6. Коломієць Ю.Ю. Кримінально-правова ідеологія: філософсько-правове дослідження: монографія. Арциз : ФОП Петров О.С., 2019. 467 с.

7. Ивакин А.А. Повесть о Бытии: мыслящем и мыслимом : монография. Одесса : Фенікс, 2016. 296 с.

*Коломієць Ю. Ю.,
доктор юридичних наук,
професор кафедри кримінального права
Національного університету
«Одеська юридична академія»*